

26.2.2014

Dnro 385/4/13

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin

Esittelijä: Esittelijäneuvos Riitta Länsisyrjä

KOIRANPENTUJEN LUOVUTUSTUOMION TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA VIRHEITÄ

1

KANTELU

Kantelija arvostelee Oulun seudun ulosottoviraston kihlakunnanulosottomies A:n ja johtavan kihlakunnanvoudin B:n menettelyä irtaimen omaisuuden hallinnan luovutusta koskevan Oulun käräjäoikeuden tuomion täytäntöönpanossa. Kantelija arvostelee virkamiesten menettelyä seuraavasti:

1) Käräjäoikeus oli tuomiossaan vahvistanut, että jutun kantaja omisti vastaajan eli kantelijan omistaman koiran synnyttämät seitsemän pentua ja määräsi vastaajan luovuttamaan niiden hallinnan kantajalle. Kantajan jätettyä asian ulosottovirastoon täytäntöönpantavaksi, kihlakunnanvouti C lähetti Suomen Kennelliitto ry:lle ilmoituksen, jossa pyydetään täytäntöönpanon turvaamiseksi yhdistystä olemaan rekisteröimättä kyseistä pentuetta, koska pentueen omistusoikeutta ei ollut ratkaistu lainvoimaisesti. Perusteena ilmoituksessa on ulosottokaaren 2 luvun 7 §. Ilmoituksen seurauksena jo rekisteröity pentue oli poistettu Kennelliiton rekisteristä.

Kantelijan mielestä ulosottomies oli ylittänyt asiassa toimivaltansa ja menettelyllään romahduttanut pentujen arvon tavalla, joka ei hyödyttänyt kumpaakaan omistusoikeuskiistan osapuolta.

2) Täytäntöönpanotehtävän suorittamiseksi ja ilmoitusta koskevan tiedoksiannon toteuttamiseksi kihlakunnanulosottomies A oli kantelijan mielestä syyllistynyt kotirauhan rikkomiseen pyrkimällä kantelijan kotiin, kun tämä ei ollut kotona ja vaatiessaan saada nähdä pennut sekä rikkonut kantelijan yksityisyyden suojaa kertoessaan riita-asiasta ja ulosotosta paikalla olleelle lastenhoitajalle.

3) Kantelijan mielestä ulosottoviranomainen oli menetellyt epäasianmukaisesti uhkaillessaan vankeudella kutsussa ulosottoselvitykseen. Kantelijan kertoman mukaan johtava kihlakunnanvouti oli myös pitänyt hänen haluaan asianajajan läsnä oloon ulosottoselvityksessä epäasiallisena. Hänen pyyntöönsä siirtää ulosottoselvitystä avustajan saamiseksi tilaisuuteen ei ollut suostuttu. Kantelija piti myös perusteettomana sitä, että häntä vaadittiin esittämään tilaisuudessa pentujen kauppakirjat.

4) Kantelija arvostelee myös sitä, että häneltä asiassa vaadittu 155,06 euroa oli perusteeton saatava.

- - -

3.1

Ulosottomiehen menettely täytäntöönpanon varmistamisessa

Irtaimen omaisuuden omistusoikeutta koskeneen riidan kantaja oli jättänyt Oulun ulosottovirastoon hakemuksen Oulun käräjäoikeuden 26.8.2011 antaman tuomion täytäntöönpanemiseksi. Tuomio, joka ei ollut lainvoimainen, koski kantelijan omistaman koiran synnyttämien pentujen luovuttamista hakijalle ja hakijan asianosaiskuluista tuomittujen 134,20 euron perimistä kantelijalta korkoineen. Hakija oli pyytänyt ulosottoa ulosottokaaren 2 luvun 7 §:n mukaisesti varmistamaan koiranpentujen säilymisen tuomion lainvoimaisuuteen asti.

Kihlakunnanvouti C lähetti 7.10.2011 (asiakirjan mukaan 10.10.) ilmoituksen Suomen Kennelliitto ry:lle, jossa pyydetään täytäntöönpanon turvaamiseksi yhdistystä olemaan rekisteröimättä kyseistä pentuetta, koska pentueen omistusoikeutta ei ollut ratkaistu lainvoimaisesti. Perusteena ilmoituksessa oli ulosottokaaren 2 luvun 7 §. Ilmoituksen seurauksena jo rekisteröity pentue oli poistettu Kennelliiton rekisteristä. Saatuaan tiedon siitä, että pennut jo olivat rekisterissä, kihlakunnanvouti C oli tehnyt itseoikaisupäätöksen. Suomen Kennelliittoon ilmoitettiin 14.10.2011, että rekisteröintikiellon sijaan pentueen omistajatietoja ei tule muuttaa.

Ulosottokaaren 2 luvun 7 §:n mukaan lainvoimaa vailla oleva käräjäoikeuden tuomio, jossa vastaaja veloitetaan luovuttamaan hakijalle määrätty irtain omaisuus, saadaan panna täytäntöön, jos hakija asettaa vakuuden omaisuuden takaisin antamisesta ja täytäntöönpanokuluista. Muussa tapauksessa ulosottomiehen on hakijan pyynnöstä varmistettava omaisuuden säilyminen, kunnes tuomio on lainvoimainen noudattaen soveltuvin osin, mitä takavarikosta säädetään 8 luvussa.

Takavarikosta todetaan ulosottokaaren 8 luvun 7 §:n 1 momentissa, että irtaimen ja kiinteän omaisuuden takavarikko pannaan täytäntöön noudattaen soveltuvin osin, mitä 4 luvussa säädetään ulosmittauksesta. Ulosottokaaren 4 luvun 31-36 §:ssä säädettyissä ulosmittauksen varmistamistoimissa on kysymys siitä, että ulosottomies varmistaa ulosmittauksen toteutumisen tilanteeseen sopivalla konkreettisella toimenpiteellä.

Ensisijaista irtaimen omaisuuden täytäntöönpanon turvaamisessa on omaisuuden haltuunotto (31 §). Myös muunlaiset toimet voivat tulla kysymykseen. Tällaisia mahdollisia toimia ovat erilaiset ilmoitukset rekistereihin. Ulosottokaaren 4 luvun 35 § koskee ilmoituksia julkisiin rekistereihin. Tässä on mielestäni kuitenkin kysymys 4 luvun 36 §:n yleissäännöksen soveltamisesta. Säännöksen mukaan ulosottomiehen tulee järjestää ulosmitatun omaisuuden vartiointi ja suorittaa muitakin kuin 31–35 §:ssä tarkoitettuja varmistustoimia, jos se on tarpeen ulosmitatun omaisuuden arvon säilyttämiseksi, myynnin turvaamiseksi tai muutoin täytäntöönpanon tarkoituksen toteuttamiseksi. Ulosottomies ei kuitenkaan saa olla tuomioistuimessa asianosaisena, ellei toisin säädetä.

Edellä mainittujen säännösten perusteella ulosottomiehellä on melko laaja tapauskohtainen harkintavaltta (ks. Linna-Leppänen: Ulosmittaus ja myynti, 2007, s. 208-). Hallituksen esityksessä HE 13/2005 vp, jossa vastaavansisältöinen säännös otettiin ulosottolakiin, todettiin, että pykälän tarkoituksena oli, että kaikki tarpeelliset varmistustoimet voitiin suorittaa. Edelleen perusteluissa todetaan, että ulosottomiehen on punnittava toimesta todennäköisesti saatavia etuja ja toisaalta sen aiheuttamia kustannuksia ulosottolain (sittemmin ulosottokaaren) 1 luvun 19 §:ssä tarkoitettua suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Ennen varmistustoimen suorittamista asianosaiselle tulisi 3 luvun 32 §:n mukaisesti varata tilaisuus sopivalla tavalla tulla kuulluksi, jos asialla arvioidaan olevan hänelle huomattava merkitys eikä kuulemiselle ole estettä.

Katson, että ilmoitusta Suomen Kennelliiton ylläpitämään koirien jalostustietojärjestelmään ei lähtökohtaisesti voida pitää ulosottokaaren vastaisena. Korostettakoon, että Kennelliitolla ei ollut lakiin perustuvaa velvollisuutta toimia ilmoituksessa pyydettyllä tavalla, koska kysymys ei ole julkisesta rekisteristä.

Jotta toimenpide on hyväksyttävä, tulee sen ensinnäkin olla tarpeellinen täytäntöönpanotoimen tavoitteen kannalta. Toimenpiteen tarkoituksena oli estää pentujen eteenpäin myyminen. Alkuperäinen ilmoitus oli koskenut sitä, että pentuja ei merkittäisi rekisteriin. Tätä toimenpidettä voidaan jo kantelijan oman kertomuksen valossa pitää pentujen edelleen luovutuksen estämiseksi tehokkaana keinona, koska rekisteröinnin puuttuminen vaikutti merkittävästi pentujen myyntihintaan.

Sen sijaan itseoikaisun jälkeen toimitettu pyyntö olla rekisteröimättä omistajanvaihdosta ei ainakaan saadun selvityksen valossa vaikuta yhtä tehokkaalta keinolta luovutuksen estämiseksi. Ulosottomiehellä on kuitenkin asiassa harkintavaltaa, joten ulosottomies on toiminut mielestäni harkintavaltansa puitteissa mitä tulee tarpeellisuusarviointiin.

Suhteellisuusperiaatteen noudattamisen kannalta on olennaista onko vastaajalle aiheutettu haitta suurempi kuin tavoiteltu hyöty täytäntöönpanon loppuun saattamiselle. Kyseiseen toimeen oli ryhdytty jo ennen kuin pentujen olinpaikkaa oli selvitetty tai varattu tilaisuutta tulla kuulluksi varmistustoimien johdosta. Sittenkin kantelija oli ilmoittanut ulosottomiehelle, että pentujen luovutus oli tapahtunut jo ennen käräjäoikeuden tuomiota. Ulosottoilmoituksilla ei siten voinut olla vaikutusta pentujen myyntihintaan. Myös, kun otetaan huomioon, mitä kantelija sittenkin toimitetussa ulosotto selvityksessä on lausunut koirien myyntihinnasta, ei ilmoituksella olisi voinutkaan olla vaikutusta myyntihintaan. Kun kantelija ei ole vedonnut muuhun kuin rekisteristä poistamisen yleiseen vaikutukseen koiran myyntihintaan, ei minulla ole aihetta epäillä kihlakunnanvoudin laiminlyöneen ottaa huomioon suhteellisuusperiaatetta varmistustoimen valinnassa.

Sen sijaan pidän ongelmallisena oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon toteutumisen kannalta sitä, ettei kantelijaa alkujaan kuultu ennen varmistustoimenpidettä siten kuin edellä jo hallituksen esityksen perusteluissa on todettu. Mielestäni asian sinänsä kiireellinen luonne ei olisi estänyt kuulemista, koska ulosotossa kuuleminen voidaan pääsääntöisesti toteuttaa vapaamuotoisesti esimerkiksi puhelimitse. Saatan tämän käsitykseni johtavan kihlakunnanvoudin C:n tietoon.

3.2

Etsintä kantelijan luona

Kantelija arvostelee kihlakunnanulosottomiestä kotirauhan rikkomisesta ja yksityisyyden loukkauksesta, kun kihlakunnanulosottomies A ja toimitustodistajana ollut kihlakunnanulosottomies olivat saapuneet 10.10.2011 kantelijan kotiin selvityksensä mukaan antamaan tiedoksi irtaimen omaisuuden luovutuskiellon ja ”rekisteröintikiellon” sekä etsimään pentuja. Kantelija ei ollut kotona. A kiistää, että he olisivat pyrkineet sisään tai kertoneet paikalla olleelle henkilölle käyntinsä syytä. Selvityksen mukaan henkilölle oli kerrottu vain, että he olivat virka-asialla. Heillä oli myös näkyvillä henkilökortit.

Ulosottokaaren 3 luvun 48 §:n 3 momentin mukaan muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpanossa täytäntöönpanon kohdetta tulee etsiä siinä laajuudessa kuin sitä asia kokonaisuutena arvioiden voidaan pitää kohtuullisena ja noudattaen soveltuvin osin, mitä maksuvelvoitteen täytäntöönpanosta jäljempänä säädetään.

Lain 3 luvun 49 §:ssä säädetään paikkaan kohdistuvasta etsinnästä. Omaisuutta saadaan ulosmittauksen toimittamiseksi etsiä velalliselle kuuluvassa tai hänen käytössään olevassa rakennuksessa, säilytyspaikassa, kulkuneuvossa taikka muussa sisä- tai ulkotilassa. Mitä

tässä säädetään velallisesta, koskee myös sivullista, jos on aihetta olettaa, että hänelle kuuluvissa tai hänen käytössään olevissa tiloissa on velalliselle kuuluvaa omaisuutta. Voimakeinoista säädetään 82 §:ssä.

Etsimistoimia saadaan suorittaa myös velallisen asunnossa tämän suostumuksetta, jos on perusteltua aihetta olettaa, että siellä on ulosmittauskelpoista omaisuutta eikä ulosottomies ole saanut selville riittävästi velalliselle riidattomasti kuuluvaa muuta omaisuutta. Mitä tässä säädetään velallisesta, koskee myös sivullista, jos on erittäin painava peruste olettaa, että sivullisen asunnossa on velalliselle kuuluvaa omaisuutta. Sivulliselle on ensin varattava tilaisuus luovuttaa tällainen omaisuus, jollei välittömiä etsimistoimia voida pitää välttämättöminä.

Edellä mainittujen säännösten mukaisesti ulosottomiehellä on oikeus etsintään ilman asianosaisen suostumusta myös velallisen asunnossa, jos hänellä on perusteltua syytä epäillä luovutettavan omaisuuden olevan siellä. Tässä tapauksessa ulosottomiehen kertoman mukaan tähän ei ryhdytty, toisaalta koska kantelija ei ollut paikalla ja toisaalta, koska heillä ei selvityksessä kerrotuissa olosuhteissa ollut aihetta epäillä pentujen olevan asunnossa.

Mitä tulee väitteeseen salassa pidettävien tietojen ilmoittamisesta sivulliselle, katson, ettei minulla kantelun ja saadun selvityksen perusteella ole aihetta epäillä, että ulosottomies olisi ilmaissut paikalla olleelle henkilölle mitään itse täytäntöönpanotehtävästä.

Näin ollen kantelu ei tältä osin anna aihetta toimenpiteisiini.

3.3

Ulosottoselvityksen toimittaminen

Kantelija arvostelee ulosottoselvityskutsun sisältämiä uhkia ja sitä, että hänen haluan avustajan kutsumiseen ulosottoselvitykseen olisi paheksuttu eikä selvitystä suostuttu lykkäämään avustajan paikalle saamiseksi. Kantelija piti myös perusteettomana sitä, että häntä vaadittiin esittämään tilaisuudessa pentujen kauppakirjat.

Selvityksen mukaan täytäntöönpanoasia oli päättynyt, kun kantelijalle oli 10.10.2011 annettu tiedoksi irtaimen omaisuuden luovutuskielto ja rekisteröintikielto. Asia tuli uudelleen vireille 27.6.2012 hovioikeuden tuomion jälkeen. Kutsu oli kihlakunnanulosottomiehen selvityksen mukaan lähetetty 4.7.2012. Asiakirjojen mukaan kutsu oli kuitenkin jätetty postin kuljetettavaksi 2.7.2012. Toimitusajaksi oli ilmoitettu 9.7.2012. Kantelijan pyynnöstä se lykättiin ja pidettiin 11.7.2012.

Ulosottokaaren 3 luvun 52 §:n mukaan velallinen on velvollinen ulosottoasiassa totuudenmukaisesti ilmoittamaan ulosottomiehelle, kun tämä sitä täytäntöönpanossa tarpeellisten tietojen saamiseksi kysyy muun muassa

1) henkilö- ja yhteystietonsa sekä ulosottoasiassa tarpeelliset tiedot perhesuhteistaan sekä elatuksensa varassa olevista henkilöistä;

2) tiedon siitä, missä luovutusvelvoitteen kohteena oleva tai ulosottomiehelle lain mukaan annettava esine tai asiakirja on;

Ulosottokaaren 3 luvun 51 §:ssä säädetään selvitysaineiston etsimisestä ja haltuun ottamisesta. Lainkohdan mukaan mitä 49 §:ssä säädetään, koskee soveltuvin osin myös

ulosottoasiassa välttämättömän selvitysaineiston etsimistä. Ulosottomies saa ottaa löytämänsä aineiston haltuunsa noudattaen soveltuvin osin, mitä ulosmittauksesta säädetään. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita ulosottoasiassa. Aineiston haltuun ottamisella ei saa tarpeettomasti vaikeuttaa velallisen tai sivullisen elinkeinoa tai toimeentuloa.

Kuten edellä on todettu, sovelletaan rahasaamisen täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä soveltuvin osin myös luovutustuomion täytäntöönpanoon.

3 luvun 56 §:n nojalla ulosottomies saa hankkia edellä mainitulta tietojenantovelvolliselta tietoja vapaamuotoisesti tai toimittamalla ulosotto selvityksen. Tietojenantovelvollista on ulosotto selvityksessä ja tarvittaessa myös vapaamuotoisesti tietoja hankittaessa muistutettava totuusvelvollisuudesta ja ilmoitettava, että väärän tiedon antamisesta tai tiedon salaamisesta saattaa seurata rangaistus.

3 luvun 58 §:n mukaan ulosottomiehen on annettava tietojenantovelvolliselle kutsu ulosotto selvitykseen viimeistään kaksi päivää ennen selvitystä. Tietojenantovelvollisen on saavuttava henkilökohtaisesti. Selvitys voidaan toimittaa kutsua antamatta tietojenantovelvollisen suostumuksella tai jos siihen on perusteltu syy. Tietojenantovelvolliselle on tällöinkin varattava tilaisuus asianmukaisesti varmistautua annettavien tietojen oikeellisuudesta.

3 luvun 59 §:ssä säädetään ulosottomiehen käytössä olevista pakkokeinoista saapumisen varmistamiseksi. Jos on perusteltua aihetta epäillä, ettei tietojenantovelvollinen muuten noudata kutsua ja ulosotto selvityksen toimittaminen on täytäntöönpanon tarkoituksen kannalta välttämätöntä, ulosottomies saa velvoittaa tietojenantovelvollisen saapumaan selvitykseen noutamisen uhalla. Tätä koskeva päätös on annettava tietojenantovelvolliselle tiedoksi niin kuin 40 ja 41 §:ssä säädetään. Jollei se onnistu, tiedoksianto saadaan toimittaa asiamiehelle, jos tämä on käyttänyt siinä asiassa puhevaltaa. Jollei tietojenantovelvollinen saavu ulosotto selvitykseen, poliisin on ulosottomiehen kirjallisesta pyynnöstä noudettava hänet paikalle. Ulosottomies saa noutamisen sijasta velvoittaa tietojenantovelvollisen saapumaan ulosotto selvitykseen sakon uhalla.

3 luvun 10 §:ssä säädetään avustajan käytöstä ulosotossa. Ulosottomenettelyssä saa käyttää asiamiestä ja avustajaa, jollei muualla toisin säädetä. Jos toimitus pidetään kutsua antamatta, vastaajan pyynnöstä hänelle on varattava tilaisuus pyytää avustajansa paikalle, jos tämä voi saapua viivytyksettä. Asiamiehenä tai avustajana ei saa toimia 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettu ulosottomiehen läheinen.

3 luvun 60 §:n mukaan avustajan läsnäolo voidaan kieltää tai asettaa sille ehtoja, jos hänen läsnäolonsa tuntuvasti vaikeuttaisi täytäntöönpanoa.

3 luvun 61 §:n 3 momentin mukaan jos ulosottomies arvioi, ettei tietojenantovelvollinen sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene kohtuudella täyttämään tietojenantovelvollisuuttaan, toimitus on siirrettävä osittain tai kokonaan myöhempään ajankohtaan.

3 luvun 63 §:n mukaan jos tietojenantovelvollinen kieltäytyy ulosotto selvityksessä antamasta tietoja tai 62 §:ssä tarkoitettu henkilö kieltäytyy luovuttamasta siinä tarkoitettua aineistoa, ulosottomies saa velvoittaa hänet siihen heti tai määräajassa sakon uhalla.

Avustajan käytöstä

Perustuslain 21 §:ssä on taattu oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja hyvään hallintoon. Tulkittaessa oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimuksen sisältöä on otettava huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artikla. Ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa ei

siviiliprosessin osalta ole tulkittu siten, että se ehdottomasti oikeuttaisi oikeusavustajan käyttöön edes tuomioistuimessa. Toisin on rikosprosessin osalta, jolloin oikeus avustajaan on nimenomaisesti todettu (6 art. 3c kohta).

Ulosottokaareissa on lähtökohtaisesti säädetty oikeudesta avustajan käyttöön, ellei toisin säädetä. 60 §:ssä säädetään rajoitusperusteeksi ainoastaan se, että avustajan käyttö tuntuvasti vaikeuttaisi täytäntöönpanoa, mistä tässä ei mielestäni ole kysymys.

Johtava kihlakunnanvouti B on selvityksessään kiistänyt, että kantelijalta olisi mitenkään estetty avustajan käyttö. B oli kertomansa mukaan todennut kantelijan avustajalle puhelimitse, että kantelijan on ulosottokaaren mukaisesti saavuttava henkilökohtaisesti paikalle. Alkuperäistä ulosottoselvityksen ajankohtaa olikin kantelijan pyynnöstä lykätty kahdella päivällä. Kantelusta ei ilmene, kuinka pitkää lykkäystä kantelija olisi asiamiehensä loman vuoksi ulosottomiehelle esittänyt. Selvää on, että asian laadun vuoksi lykkäys ei olisi voinut täytäntöönpanotehtävän asianmukaisen suorittamisen kannalta lykätä merkittävästi. Myös asiaan perehtyneen kihlakunnanulosottomiehen loma oli seikka, joka voitiin ottaa huomioon punnittaessa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti sopivaa ajankohtaa.

Tältä osin katson jääneen osoittamatta, että johtava kihlakunnanvouti B tai kihlakunnanulosottomies A olisivat menettelleet lainvastaisesti tai laiminlyöneet velvollisuuttaan.

Ulosottoselvityksen ajankohta

Mitä tulee ulosottoselvityksen ajankohtaan, totean, että postitse toimitetun kutsun tiedoksisaanti tapahtuu ulosottokaaren 3 luvun 39 §:n mukaisesti. Eli jollei muuta näytetä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen silloin, kun sähköinen viesti on lähetetty tai seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi tai jätetty postilähetyksille varattuun paikkaan. Lähettämispäivä tai jättämispäivä on merkittävä asiakirjaan. Näin ollen 2.7.2012 postin kuljetettavaksi jätetyssä kutsussa olisi tullut ulosottoselvityksen ajankohdaksi merkitä seitsemän päivän tiedoksiantoajan lisäksi kaksi päivää selvitykseen varautumisaikaa eli toimituksen päiväksi olisi tullut merkitä kutsuun 11.7.2012.

Koska kantelijan pyynnöstä ulosottoselvitys lykättiin pidettäväksi 11.7.2012, on menettely tältä osin korjaantunut.

Kutsun sisältö

Sen sijaan kutsu on vielä siten virheellinen, että se on laadittu, kuten selvityksessäkin todetaan, valmiin rahasaatavan perintään tarkoitettuna kaavan mukaisesti. Asiakirjassa todetaan:

”Koska ette ole suorittanut ulosottovelkojanne ja koska taloudellisesta tilanteestanne ei ole muulla tavoin saatu luotettavasti selvitystä, kutsun Teidät saapumaan henkilökohtaisesti ulosottoselvitykseen täytäntöönpanossa tarpeellisten tietojen saamiseksi.”

Ulosottoselvitys pidettiin selvityksen mukaan pentujen luovuttamisen selvittämiseksi. Ulosoton asianmukaisuusvaatimus olisi edellyttänyt, että tämä olisi ilmoitettu oikein kutsussa.

Kantelija ei kuitenkaan ole vedonnut tähän seikkaan ja asiakirjoista on pääteltävissä, että hän on ollut tietoinen kutsun perusteesta. Näin ollen asia ei anna minulle aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että kiinnitän kihlakunnanulosottomiehen huomiota menettelyn virheellisyyteen.

Kutsun sisältämä uhka

Ulosottokaaren 3 luvun 59 §:n nojalla lähtökohtana on, ettei noudon tai sakon uhkaa ei kutsussa anneta. Näillä pakkokeinoilla uhkaaminen edellyttää perusteltua aihetta epäillä, ettei tietojenantovelvollinen muutoin noudata kutsua. Lisäksi edellytetään, että ulosotto selvityksen toimittaminen on täytäntöönpanon kannalta välttämätöntä.

Näistä edellytyksistä välttämättömyysvaatimuksen katson täyttyvän siksi, ettei nyt tarkoitettussa asiassa ollut ilmeisesti saatavissa muuta selvitystä, kun Kennelliiton rekisterikään ei tarjonnut tietoa pentujen olinpaikasta.

Sen sijaan selvityksessä ei ole esitetty perusteita sille, miksi kihlakunnanulosottomies epäili, ettei kantelija olisi noudattanut kutua saapua ulosotto selvitykseen. Tällaisia seikkoja ei muutoinkaan ilmene kantelusta. Näin ollen katson kutsun olleen tältä osin ulosottokaaren edellä mainitun säännöksen vastainen.

Vaatus asiakirjojen esittämisestä

Kantelija arvosteli sitä, että häntä oli vaadittu esittämään ulosotto selvityksessä pentujen kauppakirjat.

Ulosottokaaren 3 luvun 51 §:n nojalla ulosottomiehellä on oikeus ottaa haltuunsa selvitysaineistoa. Koska kauppakirjat olisivat olleet selvityksenä siitä, olisiko pennut ylipäätään voitu täytäntöönpanoperusteen mukaisesti ottaa haltuun ja luovuttaa hakijalle vai olisiko täytäntöönpanolle ollut este sillä perusteella, että pentujen omistusoikeus oli luovutettu jo ennen käräjäoikeuden tuomiota, kihlakunnanulosottomies on menetellyt asiassa harkintavaltansa puitteissa.

3.4.

Rahasaatavan perintä

Oulun käräjäoikeus oli tuomiossaan 26.8.2011 velvoittanut kantelijan korvaamaan jutun kantajalle asianosaiskuluista 134,20 euroa korkoineen. Kantaja on saattanut asian myös tältä osin ulosotto perintään. Saatava on ollut täytäntöönpanokelpoinen.

Näin ollen menettely ulosotossa on ollut lainmukaista.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.1 esittämäni käsityksen kuulemisesta ennen varmistustoimenpiteenä toimineen ilmoituksen lähettämistä nykyisen johtavan kihlakunnanvoudin C:n tietoon.

Saatan kihlakunnanulosottomies A:n tietoon kohdassa 3.3. esittämäni käsitykset hänen menettelynsä lainvastaisuudesta uhkien asettamisessa kutsuun ulosotto selvitykseen, kutsun virheellisestä sisällöstä sekä siitä, että kutsussa ei ollut alkujaan varattu riittävästi aikaa tiedoksiannolle.

Samalla kiinnitän johtavan kihlakunnanvoudin B:n huomiota ulosotto selvitystä koskevien kutsujen vastaisen asianmukaisuuden varmistamiseksi tarvittavaan ohjaukseen ja koulutukseen.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni edellä mainituille.